

REPUBLIKA HRVATSKA

NACRT

**PRIJEDLOG
ZAKONA O PROCJENI UČINAKA PROPISA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2011.

PRIJEDLOG ZAKONA O PROCJENI UČINAKA PROPISA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. alineji 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Ukupna razina zakonodavstva raste kako ljudi očekuju više standarde kao što su poboljšano zdravlje i sigurnost, veća prava na zapošljavanje, jednakost mogućnosti, pravedna konkurencija i otvorena tržišta, zaštita za potrošače, bolje javne usluge i čišći okoliš.

Učinci zakonodavstva su značajni i utječu na tvrtke širokim rasponom odredbi a informacije se učestalo traže na različite načine i od strane raznih regulatornih tijela.

Procjena učinaka propisa u Republici Hrvatskoj je uređena pojedinim dijelovima u nizu propisa, što sustav procjene učinaka propisa čini ne-koherentnim i necjelovitim. Procjena učinaka propisa sada se provodi prema pojedinim odredbama sljedećih propisa:

- Poslovnika Vlade Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 107/00, 24/01, 22/05, 68/07, 10/08, 102/09, 107/09, 140/09, 144/09 – pročišćeni tekst),
- Odluke o Obrascu standardne metodologije za procjenu socijalnog učinka ("Narodne novine", broj 38/07),
- Odluke o Obrascu standardne metodologije za procjenu ekološkog učinka ("Narodne novine", 57/07),
- Odluke o Obrascu standardne metodologije za procjenu fiskalnog učinka ("Narodne novine", broj 73/08),
- Uredbe o Uredu za zakonodavstvo ("Narodne novine", broj 70/01, 12/05 i 140/09),
- Zakonu o proračunu („Narodne novine", broj 87/08),
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti („Narodne novine“, broj 193/10)
- Poslovnika Hrvatskoga sabora ("Narodne novine", broj 06/02, 41/02, 91/03, 58/04, 39/08, 86/08).

U izloženom sustavu teško je uspostaviti konzistentnu i pravodobnu pripremu procjene učinaka propisa u zakonodavnom postupku. Posljedice takvog pristupa izradi propisa su često nedovoljno kvalitetna zakonodavna rješenja, otežana provedba propisa i potreba za češćim izmjenama propisa.

U odnosu na navedeno, izdvaja se Ministarstvo financija, koje je uspostavilo dosljednu provedbu postupaka izrade fiskalnog učinka propisa na državni proračun prema Obrascu standardne metodologije za procjenu fiskalnog učinka.

U postojećem sustavu poslovna zajednica i civilni sektor često nisu dovoljno uključeni u postupak izrade propisa. Savjetovanja s javnošću u postupku izrade i donošenja propisa učestalo nisu pravodobna i ostavljaju malo vremena javnosti i zainteresiranoj javnosti da se uključe i kvalitetno sudjeluju u savjetovanju.

Netransparentno zakonodavstvo može biti nepotreban teret za one na koje se odnosi, stvoriti barijere prema tržištima, obeshrabriti konkurenciju i usporiti inovacije te dovesti do neravnomjerne podjele prihoda.

Navedeni problemi mogu se izbjeći tako da se odnosi propisima uređuju samo kada je to nužno; da se osmisli bolja regulativa koja je lako razumljiva, proporcionalna riziku i koja sadrži odgovarajuća sredstva za intervenciju; da se postojeća regulativa pojednostavi i ukloni ona koja više nije potrebna.

Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske je korisnik sredstava iz IPA 2007 pretpripravnog fonda Europske unije u vrijednosti od 1,1 milijun eura za twinning projekt "Razvoj sustava procjene učinaka propisa". Twinning partneri na ovom projektu su Velika Britanija i Republika Estonija. Dobra praksa zemalja članica Europske unije u području procjene učinaka propisa, ovim projektom, nastoji se prenijeti u sustav procjene učinaka propisa u Republici Hrvatskoj.

Transparentno zakonodavstvo osigurava se nizom alata za nove i postojeće propise, tako, što se postupkom procjene učinaka propisa postiže bolje razumijevanje problema i daje više opcija postizanja ciljeva. Metodologija za procjenu učinaka propisa primjenjuje se već za vrijeme kreiranja politike i poboljšava se dijalog s onima na koje se propisi odnose.

Ciljevi novog sustava procjene učinaka propisa osobito su:

- razmatranje prijedloga mogućih ne-normativnih rješenja i stvaranje većeg broja mogućih normativnih rješenja kada se pristupa izradi propisa, a u svrhu odabira optimalnog rješenja kojim se postiže najveći stupanj ekonomičnosti i svrhovitosti,
- poticanje suradnje i međuresorne koordinacije stručnih nositelja izrade propisa radi jednostavnijeg i bržeg integriranja zajedničkih ciljeva,
- jačanje transparentnosti predlaganja propisa uključivanjem javnosti i zainteresirane javnosti pri odlučivanju o potrebi donošenja propisa,
- doprinos razvoju savjetovanja s javnošću i zainteresiranom javnošću u postupcima izrade i predlaganja propisa te
- doprinos učinkovitim korištenju sredstava državnog proračuna.

Nakon analize postojećeg stanja sustava procjene učinaka propisa, prikupljenih podataka od strane tijela državne uprave, poslovne zajednice i civilnog sektora te uzimajući u obzir dobru praksu zemalja članica Europske unije, ovim Zakonom, u bitnom, postižu se izmjene sada važećeg sustava procjene učinaka propisa.

Novi sustav koji se uspostavlja ovim Zakonom na jasan način određuje sustav procjene učinaka propisa i temeljne odrednice postupka procjene učinaka propisa zajedno s pratećom

metodologijom i smjernicama za provedbu. Sada važeći propisi koji se odnose na procjenu učinaka propisa na odgovarajući način uskladit će se s ovim Zakonom.

Posljedice koje će proizaći donošenjem ovog Zakona su:

- godišnje planiranje normativnih aktivnosti i planiranje postupaka procjene učinaka propisa vezano za pojedini propis,
- učinkovito praćenje provedbe propisa putem analize stanja u postupku procjene učinaka,
- obvezno razmatranje mogućih ne-normativnih i više varijanti normativnih rješenja prilikom izrade propisa,
- daljnji razvoj sustava procjene učinaka propisa,
- kontinuitet u edukaciji državnih službenika u svrhu kvalitetnije primjene sustava procjene učinaka propisa,
- razvoj institucionalnih kapaciteta za postupke, na način da se ostavi slobodna ocjena čelnicima pojedinih tijela o razini ustroja - samo nivo jednog službenika koordinatora odnosno odgovarajuća ustrojstvena jedinica (primjerice: odjel, odnosno odsjek, pododsjek), - što će ovisiti o djelokrugu svakog tijela i složenosti područja koje taj djelokrug pokriva, odnosno o već ustrojenim kapacitetima u nekim tijelima s obzirom na dosadašnje poslove vezano za procjenu učinaka propisa.

Koristi koje proizlaze iz izloženog postupanja su jednostavniji i usmjereniji rezultati, veća predanost sudionika cilju, učinkovitija implementacija i provođenje te povećana sukladnost koja doprinosi boljem ostvarenju ciljeva.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona u državnom proračunu za 2011. godinu nije potrebno osigurati dodatna sredstva. U 2011. i dijelom u 2012. godini financijska sredstva za provedbu ovog Zakona osigurat će se putem Twinning projekta IPA 2007 "Razvoj procjene učinaka propisa". Kroz taj projekt predviđeni su i troškovi edukacije državnih službenika u području procjene učinaka propisa.

U 2012. godini i dalje, provedba Zakona će zahtijevati planiranje financijskih sredstava na razini svakog tijela koje u Godišnji plan normativnih aktivnosti u skladu s ovim Zakonom predloži odgovarajuće postupke procjena učinaka propisa, ovisno o broju propisa za koje bude potrebno provesti procjenu učinaka.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 161. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine", broj 71/00, 129/00, 117/01, 6/02- pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04, 39/08 i 86/08) a s obzirom da se ovim Zakonom procjena učinaka propisa u

Republici Hrvatskoj usklađuje s dobrom praksom procjene učinaka propisa u državama članicama Europske unije.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje postupak procjene učinaka propisa, dokumenti za procjenu učinaka propisa, način godišnjeg planiranja normativnih aktivnosti, tijela nadležna za procjenu učinaka propisa, način savjetovanja s javnošću i zainteresiranom javnošću u tom postupku, obveza stručnog osposobljavanja i usavršavanja vezano za procjenu učinaka i izradu propisa, te druga pitanja s tim u vezi.

Procjena učinaka propisa

Članak 2.

(1) Procjena učinaka propisa je postupak donošenja odluka o propisima na temelju dokaza i prikupljenih relevantnih podataka, koji će poslužiti kao smjernice za odabir najboljeg rješenja za donošenje propisa ili za poduzimanje ne-normativnih aktivnosti i mjera.

(2) Procjenom učinaka propisa analiziraju se pozitivni i negativni učinci propisa na područje gospodarstva uključujući i financijske učinke, područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša, sa osvrtom na fiskalni učinak, uz istovremeno savjetovanje sa javnošću i zainteresiranom javnošću.

Značenje pojmova

Članak 3.

Pojmovi u ovom Zakonu imaju slijedeće značenje:

1. **propis** je nacrt prijedloga zakona;

2. **stručni nositelj izrade propisa** je središnje tijelo državne uprave i svako drugo tijelo koje je prema svom propisanom djelokrugu ovlašteno Vladi Republike Hrvatske uputiti propis radi njegova donošenja;
3. **nadležna tijela** su središnja tijela državne uprave nadležna za područja: gospodarstva, zdravstva i socijalne skrbi, zaštite okoliša, financija;
4. **Iskaz o procjeni učinaka propisa** (u daljnjem tekstu: Iskaz) je akt koji sadrži rezultate provedenog postupka procjene učinaka propisa;
5. **procjena socijalnih učinaka** je procjena očekivanih učinaka propisa na socijalno osjetljive i druge skupine s posebnim interesima i potrebama i učinaka na zdravstveni i socijalni status građana;
6. **procjena gospodarskih učinaka** je procjena očekivanih učinaka propisa na pojedino gospodarsko područje odnosno gospodarstvo Republike Hrvatske u cjelini, uključujući i financijske učinke (analiza troškova i koristi);
7. **procjena učinaka na zaštitu okoliša** je procjena očekivanih učinaka na okoliš što uključuje utjecaje na prirodno okruženje organizama i njihovih zajednica: zrak, tlo, vode, zemljinu kamenu koru, energiju te materijalna dobra i kulturnu baštinu;
8. **ne- normativno rješenje** podrazumijeva opciju utvrđenu Iskazom, kojom se predlaže da se problematika koja se namjerava urediti propisom, riješi odgovarajućim aktivnostima i mjerama, a da se ne uređuje putem propisa.

Primjena Zakona

Članak 4.

- (1) Ovaj se Zakon primjenjuje na postupak u vezi s izradom propisa predviđenih Planom normativnih aktivnosti vezano za postupak procjene učinaka propisa iz članka 9. stavka 2. alineje 2. te na druge postupke u vezi s izradom propisa i praćenjem njihove provedbe kako je to određeno ovim Zakonom.
- (2) Ovaj se Zakon ne primjenjuje na procjenu fiskalnog učinka propisa na državni proračun, koja se izrađuje i iskazuje prema Obrascu standardne metodologije za procjenu fiskalnog učinka, sukladno posebnim propisima.

Primjena drugih propisa i ovoga Zakona u odnosu na posebne propise

Članak 5.

- (1) Na pitanja u svezi postupka izrade i donošenja propisa koja nisu uređena ovim Zakonom i njegovim provedbenim propisom, primjenjuju se odredbe Poslovnika Vlade Republike Hrvatske i Poslovnika Hrvatskoga sabora.

(2) Na pitanja savjetovanja s javnošću i zainteresiranom javnošću koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se posebni propisi i akti kojima je uređeno informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pojedinim upravnim područjima.

Ciljevi procjene učinaka propisa

Članak 6.

(1) Opći cilj procjene učinaka propisa je razmatranje prijedloga mogućih ne-normativnih rješenja i stvaranje većeg broja mogućih normativnih rješenja kada se pristupa izradi propisa, a u svrhu odabira optimalnog rješenja kojim se postiže najveći stupanj ekonomičnosti i svrhovitosti.

(2) Posebni ciljevi procjene učinaka propisa su:

- poticanje suradnje i međuresorne koordinacije stručnih nositelja izrade propisa radi jednostavnijeg i bržeg integriranja zajedničkih ciljeva,
- jačanje transparentnosti predlaganja propisa uključivanjem javnosti i zainteresirane javnosti pri odlučivanju o potrebi donošenja propisa,
- doprinos razvoju savjetovanja s javnošću i zainteresiranom javnošću u postupcima izrade i predlaganja propisa,
- doprinos učinkovitim korištenju sredstava državnog proračuna.

II. DOKUMENTI PROCJENE UČINAKA PROPISA

Članak 7.

Dokumenti procjene učinaka propisa su:

1. Strategija procjene učinaka propisa (u daljnjem tekstu: Strategija),
2. Akcijski plan procjene učinaka propisa (u daljnjem tekstu: Akcijski plan),
3. Izvješće o provedbi procjene učinaka propisa Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Izvješće).

Strategija, Akcijski plan, Izvješće

Članak 8.

(1) Strategijom se dugoročno usmjerava razvoj sustava procjene učinaka propisa u Republici Hrvatskoj i njegova provedivost, ciljevi, poboljšanje kvalitete propisa i razvoj administrativnih kapaciteta.

(2) Akcijski plan određuje prioritetne mjere i aktivnosti na razvoju sustava procjene učinaka propisa, način provedbe mjera, redoslijed ostvarivanja mjera, rokove izvršavanja, nositelje provedbe, projekte, procjenu sredstava potrebnih za provedbu aktivnosti predviđenih Akcijskim planom te analizu troškova i koristi.

(3) Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ured za zakonodavstvo) je koordinator i stručni nositelj izrade Strategije i Akcijskog plana u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave i drugim dionicima.

(4) Strategiju i Akcijski plan na prijedlog Ureda za zakonodavstvo, donosi Vlada Republike Hrvatske, za razdoblje od tri godine.

(5) Strategija i Akcijski plan se objavljuju u „Narodnim novinama“.

(6) Za potrebe praćenja ostvarivanja ciljeva iz Strategije i cjelovitog uvida u provedbu Akcijskog plana te uvida u provedbu i učinkovitost sustava procjene učinaka propisa u Republici Hrvatskoj, Ured za zakonodavstvo koordinira izradu i stručni je nositelj izrade Izvješća koje, za razdoblje od tri godine, podnosi Vladi Republike Hrvatske.

III. PLAN NORMATIVNIH AKTIVNOSTI

Godišnji plan normativnih aktivnosti

Članak 9.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ureda za zakonodavstvo, donosi Godišnji plan normativnih aktivnosti (u daljnjem tekstu: Godišnji plan).

(2) Godišnji plan sadrži:

- Plan normativnih aktivnosti u području hrvatskog zakonodavstva, koji obuhvaća normativne aktivnosti koje nisu sadržane u Planu iz članka 34. ovoga Zakona,
- Plan normativnih aktivnosti vezano za postupak procjene učinaka propisa, koji obuhvaća planirane postupke procjene učinaka propisa, čije je donošenje predviđeno u Planu iz alineje 1. ovoga stavka i u Planu iz članka 34. ovoga Zakona.

(3) Podaci u planovima iz stavka 2. ovog članka koji čine Godišnji plan iskazuju se po aktivnostima planiranim u tromjesečnim razdobljima.

(4) Vlada Republike Hrvatske donosi Godišnji plan u zadnjem tromjesečju tekuće proračunske godine za sljedeću proračunsku godinu.

Obvezni postupak procjene učinaka propisa

Članak 10.

(1) Postupak procjene učinaka propisa obvezno se provodi za propise koji su u okviru Godišnjeg plana predviđeni Planom normativnih aktivnosti vezano za postupak procjene učinaka propisa iz članka 9. stavka 2. alineje 2. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, postupak procjene učinaka propisa provodi se i temeljem zaključka Hrvatskoga sabora odnosno temeljem odluke ili zaključka Vlade Republike Hrvatske, kako je to određeno u članku 13. ovoga Zakona.

Prethodna procjena

Članak 11.

(1) Stručni nositelji izrade propisa, svaki u okviru svojeg djelokruga, dužni su utvrditi Prijedlog plana propisa koje treba obuhvatiti Godišnjim planom, a unutar toga Prijedloga predložiti propise za koje treba provesti postupak procjene učinaka propisa.

(2) Prijedlog plana propisa iz stavka 1. ovoga članka mora se temeljiti na izvršenoj prethodnoj procjeni mogućih učinaka propisa (u daljnjem tekstu: Prethodna procjena).

(3) Prethodna procjena provodi se za sve propise koji se namjeravaju predložiti u Plan normativnih aktivnosti u području hrvatskog zakonodavstva kao sastavni dio Godišnjeg plana i za propise koji se predlažu u Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije iz članka 34. ovoga Zakona.

(4) Prethodna procjena obavlja se na temelju kriterija propisanih ovim Zakonom i uredbom iz članka 24. ovoga Zakona, prema propisanom obrascu koji, u bitnom, sadrži normativne i druge razloge za predlaganje donošenja propisa, teze o sadržaju propisa, kriterije za prethodnu procjenu i druga mjerila i podatke sukladno uredbi iz članka 24. ovoga Zakona.

(5) Kriterije iz stavka 4. ovoga članka čine:

- odgovarajući financijski prag vezano za najznačajniji učinak koji se očekuje u pojedinom području koje se namjerava obuhvatiti propisom,
- očekivani učinak na pojedino gospodarsko područje odnosno na gospodarstvo Republike Hrvatske u cjelini,
- očekivani učinci na socijalno osjetljive i druge skupine s posebnim interesima i potrebama te učinak na zdravstveni i socijalni status građana,
- očekivani učinci na okoliš i održivi razvitak.

Članak 12.

(1) Stručni nositelj izrade propisa dužan je Prijedlog plana propisa iz članka 11. ovoga Zakona objaviti na svojoj internet stranici radi informiranja javnosti u trajanju od najmanje 15 dana u razdoblju od 1. rujna do 30. rujna tekuće godine za sljedeću godinu.

(2) Po proteku roka iz stavka 1. ovoga članka, Stručni nositelj izrade propisa dužan je Prijedlog plana propisa dostaviti na mišljenje Uredu za zakonodavstvo. Uz Prijedlog plana propisa za sve predložene propise obvezno se prilažu obrasci Prethodne procjene.

(3) Ured za zakonodavstvo dužan je razmotriti Prijedlog plana propisa i izvršiti uvid u sve dostavljene obrasce Prethodne procjene, te po ocijenjenoj potrebi, zatražiti dopune odnosno doradu Prethodne procjene za pojedini propis iz Prijedloga plana propisa.

(4) Stručni nositelj izrade dužan je Prijedlog plana propisa usuglasiti sa Uredom za zakonodavstvo do 31. listopada tekuće godine, radi njegovog uvrštavanja u Godišnji plan za sljedeću godinu.

Iznimne obveze provedbe postupka procjene učinaka propisa

Članak 13.

(1) Iznimno od članka 10. stavka 1. ovoga Zakona, postupak procjene učinaka propisa provodi se i na temelju zaključka Hrvatskoga sabora donesenog vezano za djelovanje Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije u svezi prijedloga propisa i odluka Europske unije u čijem donošenju sudjeluje putem svojih predstavnika.

(2) Iznimno od članka 10. stavka 1. ovoga Zakona, postupak procjene učinaka propisa provodi se i na temelju odluke odnosno zaključka Vlade Republike Hrvatske za:

- propis koji se donosi po hitnom postupku, a koji svojim sadržajem može proizvesti značajne učinke na područja: gospodarstva, socijalne skrbi, zaštite okoliša, odnosno za fiskalne obveze Republike Hrvatske;
- zakon koji je na snazi u Republici Hrvatskoj;
- uredbu odnosno pravilnik koji su provedbeni propisi zakona, bilo da su u postupku izrade ili na snazi, a čiju procjenu učinaka je predložio Stručni nositelj izrade propisa.

(3) Procjena iz stavka 1. i 2. ovoga članka se može provesti cjelovito ili djelomično po pojedinim područjima učinaka propisa, a u svrhu potpunog i pravilnog uvida predlagatelja propisa, javnosti i zainteresirane javnosti u opravdanost i utemeljenost potrebe za izmjenama i/ili dopunama te može bitno donošenjem novog propisa u nekom području.

(4) Za propis čije se donošenje predlaže po hitnom postupku a za koji se ne provodi postupak procjene učinaka prema članku 11. stavku 1. ovoga Zakona niti prema stavku 2. alineji 1. ovoga članka, obvezno se izrađuje Prethodna procjena prema propisanom obrascu. Prethodna procjena se prilaže uz nacrt prijedloga propisa s konačnim prijedlogom propisa. Ova odredba se ne primjenjuje u slučaju donošenja propisa po hitnom postupku radi žurnog otklanjanja prijeteće opasnosti od nastanka štete.

IV. NADLEŽNOST ZA PROCJENU UČINAKA PROPISA

Članak 14.

Za procjenu učinaka propisa u Republici Hrvatskoj nadležni su:

- Ured za zakonodavstvo,
- stručni nositelj izrade propisa i
- nadležna tijela.

Ured za zakonodavstvo

Članak 15.

(1) Ured za zakonodavstvo nadležan je za koordinaciju i izradu dokumenata iz članka 8. i 9. ovog Zakona, za davanje suglasnosti na Prijedlog Iskaza i za izradu provedbenog propisa koji se donosi na temelju ovoga Zakona.

(2) Ured za zakonodavstvo nadležan je za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja i usavršavanja u području procjene učinaka propisa i području izrade propisa, za davanje mišljenja i izradu potrebnih akata radi postizanja pravne i pojmovne koherentnosti hrvatskog zakonodavstva kao i za davanje mišljenja i izradu potrebnih akata radi pravnog i pojmovnog usuglašavanja hrvatskog zakonodavstva sa standardima Europske unije, na zahtjev Stručnog nositelja izrade propisa, za izradu Nomotehničkih smjernica kao podloge za izradu pravnih propisa (u daljnjem tekstu: Nomotehničke smjernice).

(3) Nomotehničke smjernice, na prijedlog Ureda za zakonodavstvo, donosi Vlada Republike Hrvatske, odlukom.

(4) Osim poslova iz stavka 1. i 2. ovoga članka, u nadležnosti Ureda za zakonodavstvo su i drugi poslovi vezano za sustav učinaka propisa koji su uređeni posebnim propisima kojima se uređuje djelokrug Vlade Republike Hrvatske i djelokrug Ureda za zakonodavstvo.

Stručni nositelj izrade propisa

Članak 16.

(1) Stručni nositelj izrade propisa nadležan je za izradu Prethodne procjene i Prijedloga plana propisa za Godišnji plan te za provedbu postupka procjene učinaka propisa u skladu ovim Zakonom i uredbom iz članka 24. ovoga Zakona.

(2) Za obavljanje poslova prema nadležnosti određenoj u stavku 1. ovoga članka Stručni nositelj izrade propisa dužan je uspostaviti odgovarajuće administrativne kapacitete: odrediti jednu stručnu osobu - koordinatora poslova vezanih za provedbu postupka procjene učinaka propisa (u daljnjem tekstu: Koordinator) odnosno, po ocjenjenoj potrebi, ustrojiti odgovarajuću ustrojstvenu jedinicu.

(3) Koordinator mora imati najmanje završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij te mora ispunjavati i druge uvjete sukladno posebnim propisima kojima se uređuje radni status državnih službenika.

(4) U svrhu pravilnog i cjelovitog uvida u materiju koja se namjerava obuhvatiti propisom i u područje koje se propisom uređuje, Koordinator odnosno službenici zaduženi za poslove procjene učinaka propisa dužni su surađivati s ustrojstvenom jedinicom stručnog nositelja izrade propisa koja priprema izradu i izrađuje propis i međuresorno s drugim tijelima ovisno o utvrđenim učincima propisa.

Nadležna tijela

Članak 17.

(1) Nadležna tijela u postupku procjene učinaka propisa sudjeluju razmatranjem i davanjem mišljenja na Nacrt prijedloga Iskaza vezano za sadržaj Iskaza koji se odnosi na nadležnost tijela i to:

- tijelo nadležno za područje zdravstva i socijalne skrbi daje mišljenje vezano za utvrđenu procjenu socijalnih učinaka,
- tijelo nadležno za gospodarstvo daje mišljenje vezano za utvrđenu procjenu gospodarskih učinaka uključujući i financijske učinke, a po ocijenjenoj potrebi, u svoje mišljenje uključuje i pribavljeno mišljenje drugog tijela nadležnog za pojedino područje gospodarstva,
- tijelo nadležno za zaštitu okoliša daje mišljenje vezano za utvrđenu procjenu učinaka u području zaštite okoliša,
- tijelo nadležno za područje financija daje mišljenje vezano za okvirnu procjenu očekivanog fiskalnog učinka na državni proračun.

(2) Mišljenje iz stavka 1. ovoga članka pripremaju i izrađuju službenici nadležnog tijela zaduženi za poslove procjene učinaka propisa u suradnji s odgovarajućim ustrojstvenim jedinicama nadležnog tijela ovisno o području sadržanom u Nacrtu prijedloga Iskaza, te, ukoliko se ocijeni potrebnim i u međuresornoj suradnji s drugim tijelima ovisno o utvrđenim učincima.

(3) Kada nadležno tijelo postupa u svojstvu stručnog nositelja izrade propisa, tada ono ne daje posebno mišljenje iz područja svoje nadležnosti u svezi s Iskazom.

V. POSTUPAK PROCJENE UČINAKA PROPISA

Početne aktivnosti

Članak 18.

(1) U svrhu izrade Nacrta prijedloga Iskaza postupak procjene učinaka propisa započinje sljedećim aktivnostima:

1. analizom postojećeg stanja koje se namjerava urediti propisom, uključujući rezultate praćenja provedbe propisa ukoliko propis odgovarajućeg sadržaja u istom području

koje se uređuje novim propisom već postoji u zakonodavnom sustavu Republike Hrvatske;

2. uvidom u teze o sadržaju propisa iz Prethodne procjene i utvrđivanjem ciljeva koji se nastoje postići propisom;
3. izradom najmanje dva prijedloga koja se odnose na ne-normativno rješenje i najmanje dva prijedloga mogućih normativnih rješenja, koji mogu dovesti do zadanih ciljeva,
4. utvrđivanjem najznačajnijih pozitivnih i negativnih učinaka, osobito učinaka na područja gospodarstva, uključujući i financijske učinke, područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša, za svako predloženo normativno rješenje,
5. okvirnom procjenom očekivanog fiskalnog učinka na državni proračun.

(2) Uz Nacrt prijedloga Iskaza, u fazi njegove izrade po aktivnostima iz stavka 1. ovoga članka, obvezno se izdvojeno prilažu teze o sadržaju propisa navedene u Prethodnoj procjeni.

(3) Stručni nositelj izrade propisa u postupku izrade Nacrta prijedloga Iskaza provodi konzultacije s međuresornim tijelima i drugim zainteresiranim dionicima, na način propisan ovim Zakonom i uredbom iz članka 24. ovoga Zakona.

(4) Stručni nositelj izrade propisa izrađuje Nacrt prijedloga Iskaza, nakon prethodno provedenih aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka i na temelju konzultacija iz stavka 3. ovoga članka,

Savjetovanje

Članak 19.

(1) Stručni nositelj izrade propisa dužan je o Nacrtu prijedloga Iskaza provesti savjetovanje s javnošću i zainteresiranom javnošću (u daljnjem tekstu: savjetovanje) u skladu s ovim Zakonom i uredbom iz članka 24. ovoga Zakona.

(2) Savjetovanje se provodi u trajanju od 30 dana, a po ocijenjenoj potrebi Stručnog nositelja izrade propisa, ovisno o složenosti materije, i duže.

(3) Za vrijeme razdoblja savjetovanja Stručni nositelj izrade propisa dužan je putem svog Koordinatora, ovisno o složenosti materije koja se propisom uređuje, provesti jedno ili više javnih izlaganja materije koja je predmet savjetovanja. U svrhu provedbe savjetovanja Nacrt prijedloga Iskaza sa tezama za sadržaj propisa objavljuje se na internetskim stranicama Stručnog nositelja izrade propisa.

(4) Nakon provedenog savjetovanja Stručni nositelj izrade propisa je putem svog Koordinatora dužan razmotriti sve primjedbe, prijedloge i mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti na Nacrt prijedloga Iskaza, te o prihvaćenim i ne-prihvaćenim primjedbama i prijedlozima obavijestiti javnost i zainteresiranu javnost putem svoje internet stranice.

Pribavljanje mišljenja nadležnih tijela

Članak 20.

- (1) Nakon provedenog savjetovanja Stručni nositelj izrade propisa doručuje Nacrt prijedloga Iskaza i sa tezama za sadržaj propisa dostavlja ih na mišljenje nadležnim tijelima.
- (2) Nadležna tijela dužna su dati mišljenje iz stavka 1. ovoga članka u roku od 15 radnih dana od dana zaprimanja Nacrta prijedloga Iskaza i teza za sadržaj propisa.

Izrada propisa i Prijedloga iskaza

Članak 21.

- (1) Nakon provedenog savjetovanja i pribavljenog mišljenja nadležnih tijela na Nacrt prijedloga Iskaza Stručni nositelj izrade propisa pristupa izradi propisa i Prijedloga Iskaza.
- (2) U Prijedlogu Iskaza, osim sadržaja Iskaza prema aktivnostima određenim u članku 18. ovoga Zakona, obvezno se daje i prikaz:
 - podataka o savjetovanju - prihvaćenim i ne-prihvaćenim primjedbama i prijedlozima javnosti i zainteresirane javnosti vezano za Nacrt prijedloga Iskaza,
 - odabranog rješenja za postizanje ciljeva utvrđenih Iskazom,
 - osnovnih pokazatelja za praćenje provedbe odabranog rješenja.
- (3) Iznimno, uz Prijedlog Iskaza, po ocjenjenoj potrebi, Stručni nositelj izrade propisa može u posebnom prilogu dati dodatne podatke i informacije koji su nužni za bolje razumijevanje Iskaza.

Javna rasprava o propisu i Prijedlogu Iskaza

Članak 22.

- (1) Nakon što Stručni nositelj izrade propisa izradi propis i Prijedlog Iskaza, dužan ih je staviti na javnu raspravu javnosti i zainteresiranoj javnosti u trajanju od najmanje 15 do najviše 30 dana.
- (2) Javna rasprava iz stavka 1. ovoga članka provodi se na način kako je ovim Zakonom određeno za provedbu savjetovanja o Nacrtu prijedloga Iskaza.

Upućivanje propisa i Prijedloga Iskaza u postupak donošenja

Članak 23.

(1) Nakon provedene javne rasprave prema članku 22. ovoga Zakona, propis i Prijedlog Iskaza dostavljaju se na mišljenje mjerodavnim i nadležnim tijelima te na suglasnost Uredu za zakonodavstvo, sukladno ovom Zakonu i Poslovniku Vlade Republike Hrvatske.

(2) Stručni nositelj izrade propisa ne može uputiti propis u postupak donošenja Vladi Republike Hrvatske niti propis može biti uvršten na sjednice radnih tijela Vlade Republike Hrvatske ukoliko Iskaz nije konačan.

(3) Iskaz je konačan nakon što su na Prijedlog Iskaza pribavljena pozitivna mišljenja nadležnih tijela i suglasnost Ureda za zakonodavstvo.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, odredba toga stavka neće se primijeniti u slučaju kada se propis donosi po hitnom postupku ukoliko podliježe procjeni učinaka u skladu s ovim Zakonom, a donosi se radi zaštite interesa Republike Hrvatske, osobitog gospodarskog interesa u pojedinom području, radi žurnog otklanjanja prijeteće opasnosti od nastanka štete.

Provedbeni propis

Članak 24.

Pobliže kriterije za Prethodnu procjenu, obrazac po kojem se izrađuje Prethodna procjena, pobliži način i metodologiju provedbe postupka procjene učinaka propisa, uključujući i kada se radi o zakonu, uredbi i pravilniku, koji su na snazi, obrazac Iskaza, pobliži način provedbe savjetovanja i javne rasprave u postupcima uređenim ovim Zakonom, te druga pitanja s tim u svezi, propisuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

VI. POSTUPAK S PROPISIMA KOJI NE PODLIJEŽU PROCJENI UČINAKA PROPISA

Članak 25.

Na postupak izrade i donošenja propisa koji ne podliježu procjeni učinaka propisa sukladno ovom Zakonu, primjenjuju se odredbe posebnih propisa i akata nadležnih tijela kojima je uređen postupak donošenja propisa.

VII. STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE U PODRUČJU PROCJENE UČINAKA I IZRADE PROPISA

Nadležnost i obuhvat stručnog osposobljavanja i usavršavanja

Članak 26.

(1) Ured za zakonodavstvo provodi stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika i drugih osoba u području procjene učinaka propisa i u području izrade propisa.

(2) Stručno osposobljavanje i usavršavanje iz stavka 1. ovoga članka provodi se održavanjem stručnih radionica i seminara vezano za područje procjene učinaka propisa i područje izrade propisa.

Obveznici stručnog osposobljavanja i usavršavanja

Članak 27.

Državni službenici, bez obzira na stručnu razinu radnog mjesta, koji rade na stručnim poslovima procjene učinaka propisa i državni službenici koji rade na poslovima izrade propisa, dužni su upotpunjavati i usavršavati svoje stručno znanje putem sudjelovanja na seminarima i stručnim radionicama iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona.

VIII. NADZOR

Članak 28.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Ured za zakonodavstvo.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje dokumenata i provedbenih propisa iz ovoga Zakona

Članak 29.

(1) Vlada Republike Hrvatske će donijeti Strategiju i Akcijski plan u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu odredbi članka 7. i 8. ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske će donijeti uredbu iz članka 24. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu odredbe članka 24. ovoga Zakona.

(3) Ured za zakonodavstvo će Vladi Republike Hrvatske predložiti donošenje Nomotehničkih smjernica iz članka 15. stavka 2. ovog Zakona, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Usklađivanje propisa s ovim Zakonom

Članak 30.

(1) Vlada Republike Hrvatske će, radi usklađivanja s ovim Zakonom, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, predložiti donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Republike Hrvatske.

(2) Vlada Republike Hrvatske će s ovim Zakonom uskladiti Poslovnik Vlade Republike Hrvatske u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 31.

(1) Vlada Republike Hrvatske će s ovim Zakonom uskladiti Uredbu o Uredu za zakonodavstvo u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ove odredbe.

(2) Stručni nositelji izrade propisa će s ovim Zakonom uskladiti uredbe o unutarnjem ustrojstvu ovisno o procijenjenim potrebama, u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona.

Primjena dosadašnjih propisa

Članak 32.

Do stupanja na snagu uredbe iz članka 24. ovoga Zakona, na propise koji podliježu procjeni učinaka propisa, primjenjuju se odluke Vlade Republike Hrvatske kojima je određeno postupanje po:

- Obrascu standardne metodologije za procjenu ekološkog učinka („Narodne novine“, broj 57/07),
- Obrascu standardne metodologije za procjenu socijalnog učinka („Narodne novine“, broj 38/07).

Obveze osiguranja odgovarajućih administrativnih kapaciteta

Članak 33.

(1) Stručni nositelji izrade propisa su dužni osigurati odgovarajuće administrativne kapacitete za obavljanje poslova procjene učinaka propisa koji zahtijevaju određeni stupanj samostalnosti i povezanosti u radu – odrediti koordinatora odnosno ustrojiti odgovarajuću ustrojstvenu jedinicu za postupanje prema ovom Zakonu i njegovom provedbenom propisu, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Čelnik Stručnog nositelja izrade propisa procjenjuje način izvršenja obveze iz stavka 1. ovoga članka s obzirom na raspoložive administrativne kapacitete Stručnog nositelja izrade propisa.

Članak 34.

Stručni nositelji izrade propisa, u odnosu na propise, kojima se zakonodavstvo Republike Hrvatske usklađuje sa zakonodavstvom Europske unije, nastavljaju, i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, sve aktivnosti u svezi pripremanja Plana usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije, koji donosi Hrvatski sabor za razdoblje proračunske godine.

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2012. godine, osim članka 13. stavka 1. ovoga Zakona, koji stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, te članaka 7., 8., 24. i 31. stavka 1. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu osmog dana od dana objave ovog Zakona u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Uređuje se Predmet zakona. Navodi se da se Zakonom uređuje postupak procjene učinaka propisa, dokumenti za procjenu učinaka propisa, način godišnjeg planiranja normativnih aktivnosti, tijela nadležna za procjenu učinaka propisa, način savjetovanja s javnošću i zainteresiranom javnošću u tom postupku, obveza stručnog osposobljavanja i usavršavanja vezano za procjenu učinaka i izradu propisa, te druga pitanja s tim u vezi.

Uz članak 2.

Ovim člankom određuje se sadržaj i pojam procjene učinka propisa

Uz članak 3.

Ovim člankom određuje se značenje pojedinih pojmova u Zakonu.

Uz članak 4.

Člankom se propisuje primjena Zakona na postupak u vezi s izradom propisa predviđenih Planom normativnih aktivnosti vezano za postupak procjene učinaka propisa iz članka 9. stavka 2. alineje 2. te na druge postupke u vezi s izradom propisa i praćenjem njihove provedbe kako je to određeno ovim Zakonom.

Također se propisuje da se Zakon ne primjenjuje na procjenu fiskalnog učinka propisa na državni proračun, koja se izrađuje i iskazuje prema Obrascu standardne metodologije za procjenu fiskalnog učinka sukladno posebnim propisima.

Uz članak 5.

Odredbama ovog članka propisuje se primjena drugih propisa i primjena ovog Zakona u odnosu na posebne propise.

Uz članak 6.

Ovom odredbom određuje se opći i posebni ciljevi procjene učinaka propisa.

Uz članak 7. i 8.

Ovim člancima određuju se dokumenti procjene učinaka propisa, Strategija, Akcijski plan i Izvješće.

Uz članak 9.

Ovim člankom uređuje se obveza donošenja Godišnjeg plana normativnih aktivnosti, koji sadrži Plan normativnih aktivnosti u području hrvatskog zakonodavstva, koji obuhvaća normativne aktivnosti koje nisu sadržane u Planu iz članka 34. ovog Zakona, te Plan normativnih aktivnosti vezano za postupak procjene učinaka propisa, koji obuhvaća planirane postupke procjene učinaka propisa, čije je donošenje predviđeno u Planu iz alineje 1. ovog stavka i u Planu iz članka 34. ovoga Zakona.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se obvezni postupak procjene učinaka propisa, da se postupak procjene učinaka propisa obvezno provodi za propise koji su u okviru Godišnjeg plana predviđeni Planom normativnih aktivnosti vezano za postupak procjene učinaka propisa i

iznimno, da se postupak procjene učinaka propisa provodi i po odluci Hrvatskog sabora odnosno Vlade Republike Hrvatske, kako je to određeno u članku 13. ovog Zakona.

Uz članak 11.

Ovim člankom određuje se obveza provedbe Prethodne procjene. Stručni nositelji izrade propisa, svaki u okviru svojeg djelokruga, dužni su utvrditi Prijedlog plana propisa koje treba obuhvatiti Godišnjim planom, a unutar toga Prijedloga predložiti propise za koje treba provesti postupak procjene učinaka propisa. Prijedlog plana propisa mora se temeljiti na izvršenoj prethodnoj procjeni mogućih učinaka propisa. Određuje se da se Prethodna procjena provodi se za sve propise koji se namjeravaju predložiti u Plan normativnih aktivnosti u području hrvatskog zakonodavstva kao sastavni dio Godišnjeg plana i za propise koji se predlažu u Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije iz članka 34. ovog Zakona.

Propisuje se da se Prethodna procjena obavlja na temelju kriterija propisanih ovim Zakonom i uredbom iz članka 24. ovog Zakona, prema propisanom obrascu koji, u bitnom, sadrži normativne i druge razloge za predlaganje donošenja propisa, teze o sadržaju propisa, kriterije za prethodnu procjenu i druga mjerila i podatke sukladno uredbi iz članka 24. ovoga Zakona.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisuje se obveza javne objave Prijedloga plana propisa na internetskim stranicama Stručnog nositelja izrade propisa.

Uz članak 13.

Odredbama ovog članka propisuju se iznimke od obveze provedbe postupka procjene učinaka propisa, te se određuje da se iznimno postupak procjene učinaka propisa provodi i na temelju zaključka Hrvatskog sabora donesenog vezano za djelovanje Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije u svezi prijedloga propisa i odluka Europske unije u čijem donošenju sudjeluje putem svojih predstavnika, te na temelju odluke odnosno zaključka Vlade Republike Hrvatske za propis koji se donosi po hitnom postupku, a koji svojim sadržajem može proizvesti značajne učinke na područja: gospodarstva, socijalne skrbi, zaštite okoliša, odnosno za fiskalne obveze Republike Hrvatske; zakon koji je na snazi u Republici Hrvatskoj; uredbu odnosno pravilnik koji su provedbeni propisi zakona, bilo da su u postupku izrade ili na snazi, a čiju procjenu učinaka je predložio Stručni nositelj izrade propisa.

Uz članak 14. do 17.

Ovim člancima propisuje se nadležnost pojedinih tijela u sustavu procjene učinaka propisa.

Uz članke 18. do 23.

Ovim člancima uređuje se postupak procjene učinaka propisa i to: početne aktivnosti, savjetovanje, pribavljanje mišljenja nadležnih tijela, izrada propisa i Prijedloga iskaza, Javna rasprava o propisu i Prijedlogu Iskaza i upućivanje propisa i Prijedloga Iskaza u postupak donošenja.

Uz članak 24.

Ovim člankom određuje se donošenje uredbe kao provedbenog propisa ovog Zakona i određuje zakonodavni okvir za donošenje uredbe.

Uz članak 25.

Odredbom ovoga članka određuje se postupak s propisima koji na podliježu procjeni učinaka propisa.

Uz članak 26. i 27.

Ovim člancima određuje se stručno osposobljavanje i usavršavanje u području procjene učinaka propisa i izrade propisa, nadležnost i obuhvat osposobljavanja i usavršavanja i obveznici.

Uz članak 28.

Odredbom ovog članka propisuje se da nadzor nad provedbom Zakona provodi Ured za zakonodavstvo.

Uz članke 29. do 35.

Ovim člancima uređuju se prijelazne i završne odredbe Zakona: donošenje dokumenata i provedbenih propisa iz ovog Zakona, usklađivanje propisa s ovim Zakonom, primjena dosadašnjih propisa, obveze osiguranja odgovarajućih administrativnih kapaciteta, stupanje na snagu Zakona i pojedinih odredbi Zakona.